

Uznání nároku podle § 153a o. s. ř.

Uznáním nároku podle § 153a o. s. ř. se rozumí procesní úkon žalovaného (tedy úkon adresovaný soudu), který může být učiněn v jakékoli přípustné formě a z jehož obsahu jednoznačně vyplývá, že žalovaný žalobní nárok zcela, z části, nebo v jeho základu uznává. Není přitom rozhodující, zda a jak je takový procesní úkon označen a zda uznání nároků je vyjádřeno právě tímto slovním spojením. Procesní úkon, jímž žalovaný nepochybně projevuje nejen vědomost o svém dluhu, vyplývajícím ze žalobního nároku, ale i vůli (ochotu) nárok nepodmíněně uspokojit, je třeba vždy považovat za uznání nároku s účinky podle § 153a o. s. ř.

Uznáním nároku podle § 153a o. s. ř. se rozumí procesní úkon žalovaného (tedy úkon adresovaný soudu), který může být učiněn v jakékoli přípustné formě a z jehož obsahu jednoznačně vyplývá, že žalovaný žalobní nárok zcela, z části, nebo v jeho základu uznává. Není přitom rozhodující, zda a jak je takový procesní úkon označen a zda uznání nároků je vyjádřeno právě tímto slovním spojením. Procesní úkon, jímž žalovaný nepochybně projevuje nejen vědomost o svém dluhu, vyplývajícím ze žalobního nároku, ale i vůli (ochotu) nárok nepodmíněně uspokojit, je třeba vždy považovat za uznání nároku s účinky podle § 153a o. s. ř.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Odo 522/2001, ze dne 25.4.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně šk P., spol. s r. o., zastoupené advokátem, proti žalované S. A M. P., a. s., zastoupené advokátem, o zaplacení 70.242,- Kč a 27.052,- Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 36 Cm 89/98, 36 Cm 90/98, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 30. března 2001, čj. 8 Cmo 415/2000-126, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. března 2001, čj. 8 Cmo 415/2000-126 a rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. června 2000, čj. 36 Cm 89/98, 36 Cm 90/98-93, se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Krajský soud v Hradci Králové shora označeným rozsudkem zavázal žalovanou zaplatit žalobkyni částky 70.242,- Kč a 27.052,- Kč s úroky z prodlení a částku 46.799,25 Kč na náhradě nákladů řízení. Oprávněnost obou žalobních nároků žalobkyně na zaplacení ceny dodaného zboží podle § 447 obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“) dovozoval ze závazkového vztahu mezi žalobkyní jako prodávající a žalovanou jako kupující podle § 409 obch. zák. a z uznání závazků podle § 323 obch. zák., učiněných žalovanou v odporu proti platebním rozkazům.

Vrchní soud v Praze napadeným rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žaloby zamítl a vyslovil, že žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení. Současně rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Neztotožnil se se závěrem soudu prvního stupně o tom, že odpory ze dne 27. února 1998 mají náležitosti uznání závazku, neboť z jejich obsahu je zřejmé, že předpokládají následnou dohodu účastníků. Na rozdíl od soudu prvního stupně nepovažoval odvolací soud za právní

důvod uplatněného nároku kupní smlouvu, neboť objednávky žalobkyně neobsahovaly údaj o ceně a proto kupní smlouva nemohla vzniknout ani postupem podle § 275 odst. 4 obch. zák. Konečně z důkazů provedených soudem prvního stupně neměl odvolací soud za prokázané ani tvrzené dodání zboží.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná včasné dovolání. Ačkoliv sdělila, že uplatňuje všechny důvody uvedené v § 241 odst. 3 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), svými námitkami obsahově vymezila pouze důvody uvedené v § 241 odst. 3 písm. c) a d) o. s. ř., jejíž prostřednictvím namítala, že napadené rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování (písm. c)) a že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (písm. d)). Naplnění dovolacího důvodu podle § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř. spatřovala v neprovedení jí navržených důkazů, aniž je blíže označila, existenci zmatečnostních vad uvedených v § 237 odst. 1 o. s. ř., které by mohly zakládat dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. a) o. s. ř., dovolatelka netvrdila vůbec. Svě věcné námitky soustředila proti závěrům odvolacího soudu o neprokázání vzniku kupní smlouvy a dodání zboží a rovněž nesouhlasila s jeho právním posouzením obsahu odporu žalované. Proto navrhla, aby dovolací soud napadený rozsudek zrušil a vrátil jej odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Ve vyjádření k dovolání žalovaná snesla argumenty na podporu skutkových i právních závěrů odvolacího soudu a požadovala, aby dovolací soud dovolání žalobkyně zamítl a přiznal žalované náhradu nákladů dovolacího řízení.

Podle bodu 17., hlavy I., části dvanácté zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů, tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. lednem 2001. O takový případ jde i v této věci, jelikož odvolací soud věc ve shodě s bodem 15., hlavy I., části dvanácté zákona č. [30/2000](#) Sb., rovněž projednal podle dosavadního znění občanského soudního řádu, jak sám zmínil v důvodech svého rozsudku.

Dovolání je přípustné podle § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť bylo podáno proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé.

Nejvyšší soud proto přezkoumal rozsudek odvolacího soudu v napadeném rozsahu z důvodu uplatněných v dovolání včetně toho, jak je dovolatelka obsahově vymezila (§ 242 odst. 1 a § 242 odst. 3, věta první, o. s. ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je důvodné.

Nejvyšší soud se nejprve zabýval otázkou posouzení obsahu odporů žalované ze dne 27. února 1998, ve které dovolatelka, odkazujíc na dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř., nesouhlasila s právním posouzením věci odvolacím soudem. Z obsahu spisu se podává, že v uvedených odporech proti platebním rozkazům žalovaná pouze uvedla (po označení platebních rozkazů a sdělení, že proti nim podává odpor), že ve snaze vyřešit spory mimosoudní cestou zašle žalobkyni návrh splátkového kalendáře s termínem úhrady dluhů nejpozději do konce dubna resp. června 1998, přičemž v odporu proti platebnímu rozkazu znějícímu na částku 70.242,- Kč ještě poukázala na svou platební situaci.

Podle § 153a odst. 1 o. s. ř. uzná-li žalovaný v průběhu soudního řízení nárok nebo základ nároku, který je proti němu žalobou upatňován, rozhodne soud rozsudkem podle tohoto uznání. Podle § 41 odst. 1 o. s. ř. účastníci mohou provádět své úkony jakoukoli formou, pokud zákon pro některé úkony nepředepisuje určitou formu. Podle § 41 odst. 2 o. s. ř. každý úkon posuzuje soud podle jeho obsahu, i když je úkon nesprávně označen.

Uznáním nároku podle § 153a o. s. ř. se rozumí procesní úkon žalovaného (tedy úkon adresovaný soudu), který může být učiněn v jakékoli přípustné formě (srov. § 42 odst. 1 o. s. ř.) a z jehož obsahu jednoznačně vyplývá, že žalovaný žalobní nárok zcela, z části, nebo v jeho základu uznává. Není přitom rozhodující, zda a jak je takový procesní úkon označen a zda uznání nároků je vyjádřeno právě tímto slovním spojením. Procesní úkon, jímž žalovaný nepochybně projevuje nejen vědomost o svém dluhu, vyplývajícím ze žalobního nároku, ale i vůli (ochotu) nárok nepodmíněně uspokojit, je třeba vždy považovat za uznání nároku s účinky podle § 153a o. s. ř. Tak tomu bylo i v tomto případě a proto procesní úkony žalované obsažené v jejich odporech proti platebním rozkazům je třeba posoudit jako uznání nároku ve smyslu § 153a o. s. ř. Pro úplnost je třeba dodat, že předmětem uznávacího prohlášení může být jen nárok samotný, nikoli též lhůta k jeho plnění (splatnost), jíž ostatně žalovaná svá uznání nároků nepodmiňovala. Skutečnost, že podle odvolacího soudu odpory žalované předpokládají následnou dohodu účastníků o době splatnosti, je v této souvislosti bez významu.

K tomuto závěru však oba soudy nedospěly, neboť tyto úkony žalované ustanovením § 153a o. s. ř. nepoměrovaly, když se zabývaly jejich právním posouzením pouze z hlediska hmotněprávních náležitostí uznání závazků podle § 323 obch. zák. Došlo-li ze strany žalované k uznání nároku za podmínek § 153a o. s. ř., je z hlediska vydání rozsudku podle takového uznání nerozhodné, zda uznávací prohlášení má též náležitosti a účinky uznání závazku podle § 323 obch. zák. (ve spojení s § 41 odst. 3 o. s. ř.).

Z uvedeného vyplývá, že dovolací důvod uplatněný dovolatelkou podle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. je naplněn, neboť rozhodnutí odvolacího soudu v této otázce spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Jsou-li dány podmínky stanovené v § 153a o. s. ř., rozhoduje soud o žalobě rozsudkem podle uznání žalovaného, nikoli na základě skutečností zjištěných z provedení dokazování. Z tohoto hlediska jsou námitky dovolatelky o tom, že skutkové zjištění odvolacího soudu nemá oporu v provedeném dokazování, bezpředmětné a Nejvyšší soud proto napadený rozsudek z toho dovolacího důvodu (§ 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř.) nepřezkoumával.

Totéž platí i o námitce, že nebyly provedeny dovolatelkou navržené důkazy, kterou uplatňovala dovolací důvod stanovený v § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř.

Jiné vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, jakož i vady vymezené v § 237 odst. 1 o. s. ř., k nimž přihlíží odvolací soud z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3, věta druhá, o. s. ř.), dovolatelka netvrdila a z obsahu spisu nevyplývají.

Protože rozsudek odvolacího soudu není správný, Nejvyšší soud jej podle § 243b odst. 1, části věty za středníkem o. s. ř., zrušil. Jelikož důvody, pro které byl zrušen rozsudek odvolacího soudu platí i na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud rovněž toto rozhodnutí a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, věta druhá, o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dokazování](#)
- [Bolestné](#)
- [Blankosměnka](#)
- [Nájem](#)
- [Ochrana osobnosti \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení a dobré mravy](#)
- [Práva dětí](#)